

THE SWEDISH INSTITUTE
OF INTERNATIONAL AFFAIRS

Europas försvarsindustri: vision och verklighet

Sälen, 14 januari 2013

Jan Joel Andersson

Utrikespolitiska Institutet

andersson@ui.se

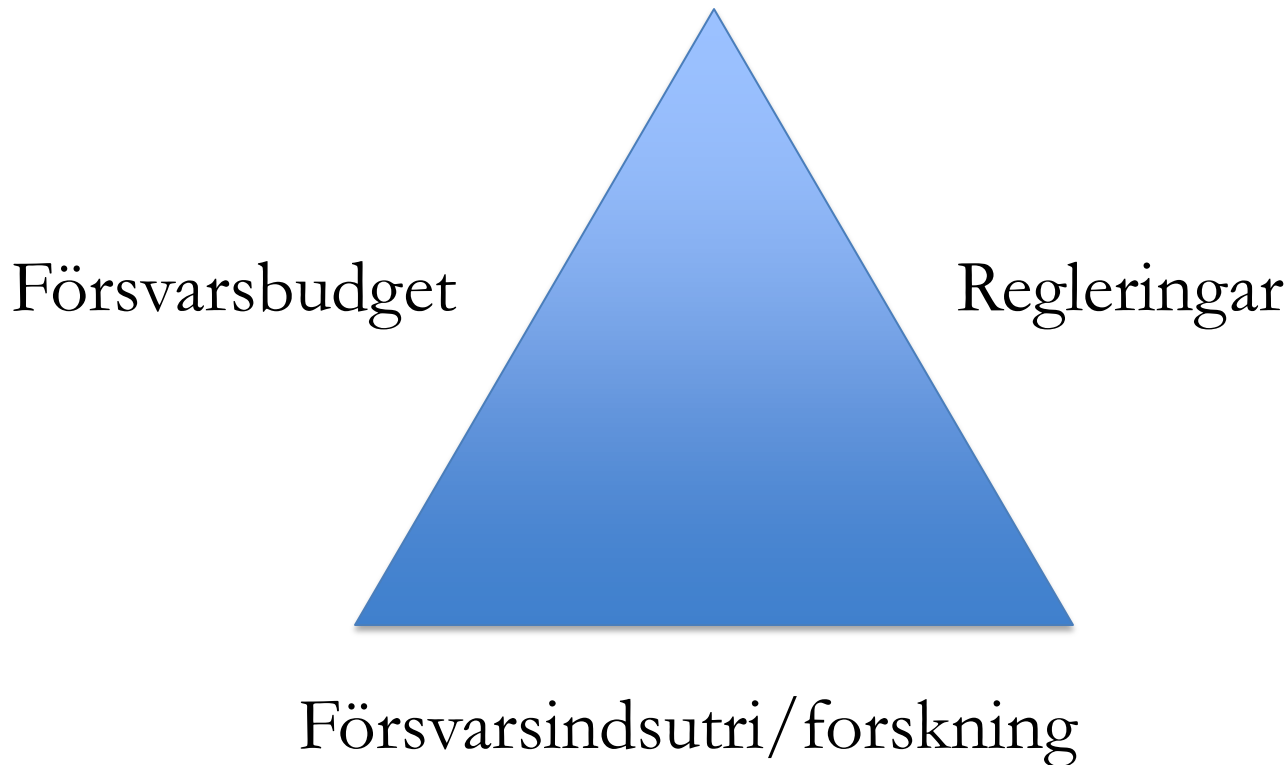

Europas försvarsindustri

- Försvarsindustrin speciell – utan staten ingen industri
- Historiskt framgångsrik
- Nationellt fragmenterad
- Regleringar
- Konsolidering och rationalisering
- Framtiden

Europas försvarsindustri

Europas försvarsindustri

- Historiskt framgångsrik
- Många av världens främsta vapensystem är europeiska
- Ubåtar, radar system, pansarfordon, AT-vapen, "homeland security"
- Visst strategiskt oberoende
- Stor export – internationellt inflytade
- Ekonomisk betydelse (600 000 direkt anställda + 2 milj indirekt; 2% av EU BNP)

Europas försvarsindustri

- Några trender i Europa (37 länder)
 - minskande försvarsutgifter: 263 miljard € år 2001
220 miljard € år 2011
 - mer pengar per soldat: 76 700€ år 2001
100 800€ år 2011
 - ny EU-lagstiftning: försvarsupphandlingsdirektiv:
2009/81/EC och 2009/43/EC
 - industrin klarat sig som ungefär annan europeisk
industri under senaste årtiondet

Europas försvarsindustri

- Mörk framtid
- Mycket bygger på tidigare investeringar
R&D minskat: 12,9 miljarder € år 2000
6,2 miljarder € år 2010
- Budgetnedskärningar i EU och i USA
Inköp av ny materiel föll 4,3 miljarder € 2010-11
- Hårdare konkurrens inom export – USA, BRIC m.fl.
- Fragmenterad industristruktur och skyddade ”hemmamarknader”

Europas försvarsindustri: vision

- Alla överens om problemet: ingen i Europa är tillräckligt stor själv
- Lösning:
 - konsolidering
 - rationalisering
 - effektivisering
 - konkurrens
- Mål: konkurrenskraftig europeisk försvarsindustri

Europas försvarsindustri: verklighet

- Undantagen från inre marknaden (296/346)
- Många försök:
 - IEPG1976;
 - WEAG 1992
 - WEAO; OCCAR (FR, GE, IT, UK) 1996
 - Fr-UK 1998,
 - LOI/FA (FR, UK, GE, SP, IT, SE) 1998/2000
 - EADS (FR, GE, SP, NL) 2003
 - EDA 2004
- Resultat: fortsatt nationell inriktning och nationell produktion

Europas försvarsindustri: vision

- Öppen EU marknad – spara 9-11%:
3-4 miljarder € 2011 för EU 2011
- Nya regleringar: 2009/81/EC, 2009/43/EC
- Upphandlingar min 400 000€ (supply&service)
- Non discriminatory principle/ min 3 bidders

Europas försvarsindustri: verklighet

- Gäller ej samarbetsprojekt med icke-EU länder
- Gäller ej R&D samarbetsprojekt mellan EU-länder
- Ej kontrakt från int organisationer (NATO, OCCAR)
- Art 346 finns fortfarande kvar
- Stor potential men implementering frågetecken

Europas försvarsindustri: verklighet

- Ingen gemensam strategi
- Spänning mellan industri och regeringar
- Spänning mellan länder med stor och liten försvarsindustri
- Spänning mellan nationell säkerhet och export och mänskliga rättigheter
- Spänning mellan försvarspolitik och industripolitik

Europas försvarsindustri: framtid

- Ont om tid – långa ledtider
- Inga nya stora program på gång i Europa
- Ont om pengar – operations vs procurement
- Minskade budgetar på hemmamarknader
- Hårdnande konkurrens på tillväxtmarknader

Europas försvarsindustri: framtid

Europas länder söker:

- en effektiv hemmamarknad
- en konkurrenskraftig försvarsindustri

Europas försvarsindustri söker

- R&D stöd
- Buy European policy

Europas försvarsindustri: framtid

- En stor fråga: spara pengar genom köp från hyllan (USA) eller utveckla europeisk industri?
- För många länder utan egen försvarsindustri är valet enkelt – köp från USA
- För länder som Sverige är valet svårare – beror på hur vi ser på försvarsindustrins roll i Sverige och i Europa.

